

Haki möter massajer

Det finns en plats som jag tycker särskilt mycket om, för där har jag varit många gånger och har många vänner. Det är massajbyn Chitego. (bild massaj1) Där byggdes en förskola för några år sedan och en gång följde jag med Ulf för att lämna dörrar till förskolan.

Jag tänkte berätta för er om massajerna som är ett litet folkslag i Tanzania. Massajerna är på ett sätt ett fattigt folk, men på ett annat sätt rikt. De äger många kor och getter och är väldigt vackra och ståtliga. Massajerna kallas för nomader, för att de flyttar runt till där det finns bra mark att bo och ha djur. Men människorna i Chitego flyttar inte så mycket. Chitego ligger långt ute på landet och det tar ganska lång tid på skumpiga vägar för att komma dit.

Varje gång jag kommer fram till byn är det många som kommer för att hälsa på mig. Det finns olika sätt att hälsa på här i världen. I Sverige till exempel tar vi varandra i hand eller kramas. Vet du hur massajbarnen gör när de hälsar på de som är äldre än dem själva? De böjer huvudet och borrar in det lite lätt i magen på den som de ska hälsa på. Då lägger den vuxne sin hand på barnets huvud och säger "suvai". (bild massaj2)

Färglada kläder och smycken

I Chitego finns många kor och getter, och flugor som är envisa. Både barnen och de vuxna som bor där har på sig vackra tygskynken i röda och blå färger. (bild massaj3) En del har sandaler på fötterna, som ofta är gjorda av bildäck. En del går barfota, särskilt barnen. Massajerna tycker om att ha på sig vackra smycken av små färgglada pärlor. Halsband, armband, fotringar och örhängen som de själva tillverkar! Redan som massajbebis får man håll i öronen genom att en liten pinne sticks in. Sedan sticks en större och större pinne in och till slut är hålen stora och många örhängen tynger ner örat.

Mjölk är basföda

Barnen har lite olika uppgifter i massajbyn beroende på om de är pojkar eller flickor. Pojkarna är tillsammans med männen ute och vallar kor och getter. (bild massaj4) Flickorna hjälper kvinnorna att laga mat och det är också kvinnorna som bygger husen. Mjölk är massajerna basföda, de får mjölk från både kor och getter. En specialitet i massajbyn är surmjölk. Det är mjölk som smakar som sur filmjölk och är lite varm och klumpig efter att ha lagats till i en kalebass – en slags tom och torkad avlång pumpa.

En rund, blå och röd kyrka

De flesta massajerna i Tanzania brukar be till sina förfäder eller till naturen. Men i Chitego är människorna kristna, för att de blev glada att höra budskapet om Jesus som kristna kom dit för att berätta. I byn fanns länge en rund kyrka byggd av grenar. För ca 10 år sedan byggdes en stor fin stenkyrka. Den är röd som massajmännens färg och taket är blått för det är kvinnornas färg. (bild massaj5)

När jag har varit på gudstjänst i kyrkan har jag suttit på den sida där männen sitter, för där brukar gäster få sitta. Kvinnor och barn sitter på vänster sida. Längst fram sitter kören och där sjunger både män och kvinnor. Jag känner igen flera saker som görs på massajernas gudstjänst. Vi ber, tar upp kollekt och sjunger. Och så är det predikan. När jag följer med Ulf predikar vi gärna och berättar om barns rättigheter. (bild massaj6) Till exempel berättar vi om hur viktigt det är att gå i skolan och lära sig räkna, läsa och skriva. Om man inte kan läsa och skriva kan man lätt bli lurad, till exempel när man ska sälja kor och getter. Tänk va bra att det finns en förskola i massajbyn nu!

Hydda av kobajs

Kanske du undrar hur massajernas hus ser ut? Massajerna bor i hyddor som kallas buma. (bild massaj7) Som jag sa tidigare är det kvinnorna som bygger dem. De använder inte tegel, utan tjocka pinnar och kobajs som torkar och blir bra väggar. Men regnar det mycket är det risk för att väggarna går sönder och hyddan måste repareras. Det är lågt tak för massajerna (inte för mig) och det är mörkt där inne. En eldstad och gluggar som släpper ut röken gör att det finns lite ljus. Djurhudar används som madrasser på sängarna gjorda av grenar. Mamman och barnen sover i en säng och pappan i den andra. Ibland sover också hönor och getterna hos familjen.

Barnens egen kyrka

I Chitego finns det en kyrka som är barnens. Där träffas dem på kvällen och sjunger, ber och tackar Gud för dagen som gått. (bild massaj8) Jag förstår inte precis vilka ord de sjunger och ber, för massajer pratar kimassaj. Men trots att jag är från Sverige och dem från Tanzania så kunde vi ändå förstå varandra med kroppsspråket och också för att vi är kristna och ber till samma Gud. Även om vi är olika på många sätt, vi äter olika mat, husen ser olika ut så har vi mycket gemensamt. Kan du komma på något? Jag vet till exempel att vi alla tycker det är kul att leka! Och att vi mår bra av att få mat och kärlek.

Hälsningar från Haki

Av Sofia Svensson